

Nieuwe Bijbelvertaling

Herziene Statenvertaling

Dag 1 Psalm 24:1-10. Gods Koninkrijk is Gods soevereine heerschappij over allen en alles

1 Van David, een psalm.
Van de HEER is de aarde en alles wat daar leeft,
de wereld en wie haar bewonen,
2 hij heeft haar op de zeeën gegrondvest,
op de stromen heeft hij haar verankerd.
3 Wie mag de berg van de HEER bestijgen,
wie mag staan op zijn heilige plaats?
4 Wie reine handen heeft en een zuiver hart,
zich niet inlaat met leugens en niet bedrieglijk zweert.
5 Zegen zal hij ontvangen van de HEER
en recht verkrijgen van God, zijn redder.
6 Dat valt hun ten deel die u zoeken,
die zich tot u wenden – het volk van Jakob. *Sela*
7 Hef, o poorten, uw hoofden omhoog,
verhef u, aloude ingangen:
de koning vol majesteit wil binnengaan.
8 Wie is die koning vol majesteit?
De HEER, machtig en heldhaftig,
de HEER, heldhaftig in de strijd.
9 Hef, o poorten, uw hoofden omhoog,
verhef ze, aloude ingangen:
de koning vol majesteit wil binnengaan.
10 Wie is hij, die koning vol majesteit?
De HEER van de hemelse machten,
hij is de koning vol majesteit.

1 Een psalm van David.
De aarde is van de HEERE en al wat zij bevat,
de wereld en wie er wonen.
2 Want Hij heeft haar gegrondvest op de zeeën
en haar vastgezet op de rivieren.
3 Wie zal de berg van de HEERE beklimmen?
Wie zal staan in Zijn heilige plaats?
4 Wie rein is van handen en zuiver van hart,
wie zijn ziel niet opheft tot wat vals is, en niet bedrieglijk zweert.
5 Hij zal zegen ontvangen van de HEERE
en gerechtigheid van de God van zijn heil.
6 Dat is het geslacht van hen die naar Hem vragen,
die Uw aangezicht zoeken; *dat* is Jakob. *Sela*
7 Hef uw hoofden op, o poorten,
en verhef u, eeuwige deuren,
opdat de Koning der ere binnengaat.
8 Wie is deze Koning der ere?
De HEERE, sterk en geweldig,
de HEERE, geweldig in de strijd.
9 Hef uw hoofden op, o poorten,
ja, verhef ze, eeuwige deuren,
opdat de Koning der ere binnengaat.
10 Wie is Hij, deze Koning der ere?
De HEERE van de legermachten,
Hij is de Koning der ere.

Dag 2 Jesaja 14:24-27. God is de almachtige Heerser over de koninkrijken op de aarde

24 De HEER van de hemelse machten heeft gezworen: 'Voorwaar, het zal gaan zoals ik heb bepaald, het zal gebeuren zoals ik heb besloten.
25 Ik breek de Assyrische heerschappij over mijn land, ik verbrijzel Assyrië op mijn bergen. Mijn volk wordt van zijn juk bevrijd, zijn last wordt van hun schouders genomen.' *26* Dit is het besluit dat gevallen is over heel de aarde. Dit is de hand die opgeheven is tegen alle volken.
27 Wanneer hij dit besloten heeft, de HEER van de hemelse machten, wie zal het dan verijdelen? Wanneer hij zijn hand opheft, wie zal hem tegenhouden?

24 De HEERE van de legermachten heeft gezworen: Voorwaar, zoals Ik *her* Mij voorgenomen heb, zo zal het gebeuren, en zoals Ik *her* besloten heb, zal het tot stand komen. *25* Ik zal Assyrië verbreken in Mijn land, en op Mijn bergen zal Ik het vertrappen. Dan zal zijn juk van hen afglijden, en zijn last zal van hun schouder afglijden. *26* Dit is het raadsbesluit dat genomen is over heel het land. En dit is de hand die uitgestrekt is tegen alle volken. *27* Want de HEERE van de legermachten heeft *her* besloten, wie zou het dan verijdelen? En Zijn hand is uitgestrekt, wie zou die dan afwenden?

Dag 3 Jesaja 31:1-3. Allen die op de hulp van wereldse koninkrijken vertrouwen gaan te gronde

1 Wee hun die naar Egypte gaan om hulp, die hun heil zoeken bij paarden, vertrouwen op een groot aantal wagens en een overmacht aan ruiters. Voor de HEER hebben zij geen oog, de Heilige van Israël zoeken zij niet. *2* Maar hij weet wat hij doet, hij brengt onheil en neemt zijn woord niet terug. Hij keert zich tegen dat verdorven volk en tegen hun metgezellen in het kwaad. *3* De Egyptenaren zijn mensen, geen goden, hun paarden zijn vlees, geen geest. Strekt de HEER zijn hand uit, dan struikelt de helper en valt degene die hulp zocht, en samen gaan ze te gronde.

1 Wee hun die afdalen naar Egypte om hulp, die steunen op paarden, vertrouwen op strijdwagens, omdat er zoveel zijn, op ruiters, omdat die zeer machtig zijn, maar die geen acht slaan op de Heilige van Israël en de HEERE niet zoeken.
2 Echter, ook Hij is wijs, Hij doet het kwaad komen en neemt Zijn woorden niet terug. Hij zal opstaan tegen het huis van de kwaaddoeners en tegen de hulp van hen die onrecht bedrijven,
3 want de Egyptenaren zijn mensen en geen God, en hun paarden zijn vlees en geen geest. De HEERE zal Zijn hand uitstrekken, zodat de helper zal struikelen, en wie geholpen wordt, zal neervallen, tezamen zullen zij allen omkomen.

Dag 4 Exodus 1:1-22. Het koninkrijk van Egypte onderdrukt Gods volk (1527 v.Chr.)

1 Dit zijn de namen van de zonen van Israël die samen met hem, Jakob, naar Egypte waren gekomen, ieder met zijn gezin: *2* Ruben, Simeon, Levi, Juda, *3* Issachar, Zebulon, Benjamin, *4* Dan, Naftali, Gad en Aser. *5* Jozef was al langer in Egypte. In totaal waren daar toen zeventig personen die rechtstreeks van Jakob afstamden. *6* Jozef en zijn broers en al hun generatiegenoten stierven, *7* maar hun nakomelingen

1 Dit nu zijn de namen van de zonen van Israël, die met Jakob naar Egypte waren gekomen. Ieder kwam er met zijn gezin: *2* Ruben, Simeon, Levi en Juda; *3* Issaschar, Zebulon en Benjamin; *4* Dan, Naftali, Gad en Aser. *5* Alle zielen die van Jakob afstamden, waren zeventig zielen; Jozef was echter *al* in Egypte. *6* Toen Jozef gestorven was, en ook al zijn broers, en heel die generatie, *7* werden de Israëlieten vruchtbaar

kregen veel kinderen en zo breidden de Israëlieten zich steeds meer uit. Ze werden zo talrijk dat ze het hele land bevolkten.

8 Er kwam in Egypte een nieuwe koning aan de macht, die Jozef niet gekend had. 9 Hij zei tegen zijn volk: 'De Israëlieten zijn te sterk voor ons en te talrijk. 10 Laten we verstandig handelen en voorkomen dat dit volk nog groter wordt. Want stel dat er oorlog uitbreekt en zij zich aansluiten bij onze vijanden, de strijd tegen ons aanbinden en uit het land wegtrekken!' 11 Er werden slavendrijvers aangesteld die de Israëlieten tot zware arbeid dwongen. Ze moesten voor de farao de voorraadsteden Pitom en Raämses bouwen. 12 Maar hoe meer de Israëlieten onderdrukt werden, des te talrijker werden ze. Ze breidden zich zo sterk uit dat de Egyptenaren een afkeer van hen kregen. 13-14 Daarom beulden ze hen af en maakten ze hun het leven ondraaglijk met zwaar werk: ze moesten stenen maken van klei en op het land werken, en ze werden voortdurend mishandeld. 14 [13-14]

15 Bovendien gelastte de koning de Hebreeuwse vroedvrouwen, Sifra en Pua geheten, het volgende: 16 'Als u de Hebreeuwse vrouwen bij de bevalling helpt, let dan goed op het geslacht van het kind. Als het een jongen is, moet u hem doden; is het een meisje, dan mag ze blijven leven.' 17 Maar de vroedvrouwen hadden ontzag voor God en deden niet wat de koning van Egypte hun had opgedragen: ze lieten de jongetjes in leven. 18 Daarom ontbood de koning de vroedvrouwen. 'Wat heeft dit te betekenen?' vroeg hij hun. 'Waarom laat u de jongens in leven?' 19 De vroedvrouwen antwoordden de farao: 'De Hebreeuwse vrouwen zijn anders dan de Egyptische: ze zijn zo sterk dat ze hun kind al gebaar hebben voordat de vroedvrouw er is.' 20 God zegende het werk van de vroedvrouwen, zodat het volk zich sterk uitbreidde. 21 En omdat de vroedvrouwen ontzag voor God hadden, schonk hij ook aan hen nakomelingen. 22 Toen gaf de farao aan heel zijn volk het bevel om alle Hebreeuwse jongens die geboren werden in de Nijl te gooien; de meisjes mochten in leven blijven.

en breidden zij zich overvloedig uit. Ze werden talrijk en uitermate machtig, zodat het land vol van hen werd. 8 Toen trad er in Egypte een nieuwe koning aan, die Jozef niet gekend had. 9 Hij zei tegen zijn volk: Zie, het volk van de Israëlieten is talrijker en machtiger dan wij.

10 Kom, laten wij er verstandig tegen optreden, anders zal het talrijk worden en, mocht het zijn dat er een oorlog uitbreekt, dan zal het zich ook bij onze vijanden aansluiten, tegen ons strijden en uit het land wegtrekken. 11 En zij stelden daarom opzichters van herendiensten over het volk aan om het door zijn dwangarbeid te onderdrukken. Het bouwde voor de farao voorraadsteden: Pitom en Raämses. 12 Hoe meer zij het echter onderdrukten, hoe talrijker het werd en hoe meer het zich uitbreidde, zodat zij in angst verkeerden vanwege de Israëlieten. 13 De Egyptenaren lieten de Israëlieten met harde hand voor zich werken. 14 Zij maakten het leven bitter voor hen door hen zwaar werk te laten verrichten met leem en bakstenen, en door allerlei werk op het veld: al hun werk, waarmee zij hen moesten dienen, met harde hand.

15 Bovendien zei de koning van Egypte tegen de vroedvrouwen van de Hebreeuwse vrouwen, van wie de naam van de een Sifra was en de naam van de ander Pua,

16 hij zei: Als u de Hebreeuwse vrouwen bij het bevallen helpt en u let op de stenen *baarstoel*, dan moet u, als het een zoon is, hem doden, maar als het een dochter is, mag zij blijven leven. 17 De vroedvrouwen vreesden echter God en deden niet wat de koning van Egypte tot hen gesproken had, maar lieten de jongetjes in leven. 18 Toen riep de koning van Egypte de vroedvrouwen *bij zich* en zei tegen hen: Waarom hebt u dit gedaan, dat u de jongetjes in leven laat? 19 De vroedvrouwen zeiden tegen de farao: Omdat de Hebreeuwse vrouwen niet zijn zoals de Egyptische vrouwen, want zij zijn sterk. Zij hebben al gebaar, voordat er een vroedvrouw bij hen is aangekomen. 20 Daarom deed God aan de vroedvrouwen goed, en het volk werd talrijk en zeer machtig. 21 En het gebeurde, omdat de vroedvrouwen God vreesden, dat Hij aan hen nakomelingen schonk. 22 Toen gebod de farao heel zijn volk: Al de zonen die geboren worden, moet u in de Nijl werpen, maar al de dochters mag u in leven laten.

Dag 5 Exodus 14:5-31. Het koninkrijk van Egypte wordt door God gestraft (1447 v.Chr.)

5 Toen aan de farao, de koning van Egypte, bericht werd dat het volk gevlucht was, kregen hij en zijn hovelingen spijt. 'Hoe konden we Israël zomaar laten vertrekken!' zeiden ze. 'Nu zijn we onze slaven kwijt.'

6 De farao liet zijn strijdswagen inspannen en verzamelde zijn krijgsvolk. 7 Hij nam de zeshonderd beste wagens van Egypte mee, en ook alle andere, stuk voor stuk bemand met officieren. 8 De HEER zorgde ervoor dat de farao, de koning van Egypte, onverzettelijk bleef, zodat hij de achtervolging van de Israëlieten inzette, die onbevreesd vertrokken waren.

9-10 De Egyptenaren achtervolgden hen, en haalden hen in bij Pi-Hachiroth, waar het volk van Israël zijn kamp had opgeslagen, dicht bij de zee, tegenover Baäl-Sefon. Toen de Israëlieten de farao zagen naderen, met al zijn paarden, wagens en ruiters en al zijn voetvolk, werden ze doodsbang en riepen ze de HEER luidkeels om hulp. 10 [9-10]

11 Ze zeiden tegen Mozes: 'Waren er soms in Egypte geen graven, dat u ons hebt meegenomen om in de woestijn te sterven? Hoe kon u ons dit aandoen! Waarom hebt u ons uit Egypte weggehaald? 12 Hebben we niet al in Egypte gezegd: "Laat ons toch met rust, laat ons maar als slaven voor de Egyptenaren werken, want dat is altijd nog beter dan om te komen in de woestijn?"' 13 Maar Mozes antwoordde het volk: 'Wees niet bang, wacht rustig af. Dan zult u zien hoe de HEER vandaag voor u de overwinning behaalt. De Egyptenaren die u daar nu ziet, zult u hierna nooit meer terugzien. 14 De HEER zal voor u strijden, u hoeft zelf niets te doen.'

15 De HEER zei tegen Mozes: 'Waarom roep je mij te hulp? Zeg tegen de Israëlieten dat ze verder trekken. 16 Jij moet je staf geheven houden boven de zee en zo het water splijten, zodat de Israëlieten dwars door de zee kunnen gaan, over droog land. 17 Ik zal de Egyptenaren

5 Toen de koning van Egypte verteld werd dat het volk gevlucht was, keerde het hart van de farao en zijn dienaren zich tegen het volk, en zij zeiden: Hoe hebben we dit kunnen doen, dat wij Israël uit onze dienst hebben laten gaan? 6 Hij spande zijn strijdswagen in en nam zijn volk met zich mee. 7 Hij nam ook zeshonderd van de beste strijdswagens mee, ja, alle strijdswagens van Egypte, met op elk daarvan officieren. 8 Want de HEERE verhardde het hart van de farao, de koning van Egypte, zodat hij de Israëlieten achtervolgde. Maar de Israëlieten waren door een opgeheven hand geleid.

9 De Egyptenaren, met al de paarden en strijdswagens van de farao, en zijn ruiters, en zijn leger achtervolgden hen en haalden hen in waar zij hun kamp hadden opgeslagen, bij de zee, bij Pi-Hachiroth, voor Baäl-Zefon. 10 Toen de farao dichtbij gekomen was, sloegen de Israëlieten hun ogen op, en zie, de Egyptenaren trokken achter hen aan. Toen werden de Israëlieten zeer bevreesd en riepen tot de HEERE, 11 en zij zeiden tegen Mozes: Waren er in Egypte geen graven, dat u ons hebt meegenomen om in de woestijn te sterven? Hoe hebt u dit met ons kunnen doen door ons uit Egypte te leiden? 12 Was dit niet wat wij in Egypte al tegen u zeiden: Laat ons met rust, laten wij de Egyptenaren maar dienen? Want het is beter voor ons de Egyptenaren te dienen dan in de woestijn te sterven. 13 Maar Mozes zei tegen het volk: Wees niet bevreesd, houd stand, zie het heil van de HEERE dat Hij vandaag nog voor u zal bewerken! Want de Egyptenaren die u vandaag ziet, zult u tot in eeuwigheid niet meer terugzien. 14 De HEERE zal voor u strijden, en u moet stil zijn.

15 Toen zei de HEERE tegen Mozes: Wat roept u tot Mij? Spreek tot de Israëlieten en zeg dat zij opbreken. 16 En u, hef uw staf op, strek uw hand uit over de zee en splijt hem doormidden, zodat de Israëlieten

onverzettelijk maken zodat ze hen achterna gaan, en dan zal ik mijn majesteit tonen door de farao en zijn hele leger, zijn wagens en zijn ruiters, ten val te brengen. **18** De Egyptenaren zullen beseffen dat ik de HEER ben, als ik in mijn majesteit de farao, met al zijn wagens en ruiters, ten val heb gebracht.’

19 De engel van God, die steeds voor het leger van de Israëlieten uit was gegaan, stelde zich nu achter hen op. Ook de wolkkolom die eerst voor hen uit ging stelde zich achter hen op, **20** zodat hij tussen het leger van de Egyptenaren en dat van de Israëlieten kwam te staan. Aan de ene kant bracht de wolk duisternis, aan de andere kant verlichtte de vuurzuil de nacht. Die hele nacht konden de legers niet bij elkaar komen. **21** Toen hield Mozes zijn arm boven de zee, en de HEER liet de zee terugwijken door gedurende de hele nacht een krachtige oostenwind te laten waaien. Hij veranderde de zee in droog land. Het water spleet, **22** en zo konden de Israëlieten dwars door de zee gaan, over droog land; rechts en links van hen rees het water op als een muur.

23 De Egyptenaren achtervolgden hen, alle paarden en wagens van de farao en al zijn ruiters gingen achter hen aan de zee in. **24** Maar in de morgenwake keek de HEER vanuit de vuurzuil en de wolkkolom neer op het Egyptische leger en zaaide paniek onder hen. **25** Hij liet de wielen van de wagens vastlopen, zodat de Egyptenaren de grootste moeite hadden om vooruit te komen. ‘Laten we vluchten!’ riepen ze. ‘De HEER steunt de Israëlieten, hij strijdt tegen ons!’

26 De HEER zei tegen Mozes: ‘Strek je arm uit boven de zee; dan stroomt het water terug, over de Egyptenaren en over al hun wagens en ruiters.’ **27** Mozes gehoorzaamde, en toen de dageraad aanbrak, stroomde de zee terug naar haar gewone plaats. De Egyptenaren vluchtten het water tegemoet, de HEER dreef hen regelrecht de golven in. **28** Het terugstromende water overspoelde het hele leger van de farao, al zijn wagens en ruiters, die achter de Israëlieten aan de zee in gereden waren; niet een van hen bleef in leven. **29** Maar de Israëlieten waren dwars door de zee gegaan, over droog land, terwijl rechts en links van hen het water als een muur omhoogrees. **30-31** Zo redde de HEER de Israëlieten die dag uit de handen van de Egyptenaren. Toen ze de Egyptenaren dood langs de zee zagen liggen en het tot hen doordrong hoe krachtig de HEER tegen Egypte was opgetreden, kregen ze ontzag voor de HEER en stelden ze hun vertrouwen in hem en in zijn dienaar Mozes.

de HEERE en geloofde in de HEERE en in Mozes, Zijn dienaar. door het midden van de zee op het droge kunnen gaan. **17** En Ik, zie, *Ik* zal het hart van de Egyptenaren verharden, zodat zij achter hen aan gaan. Ik zal geëerd worden ten koste van de farao en ten koste van heel zijn leger, ten koste van zijn strijdswagens en ten koste van zijn ruiters. **18** Dan zullen de Egyptenaren weten dat Ik de HEERE ben, als Ik geëerd zal worden ten koste van de farao, ten koste van zijn strijdswagens en ten koste van zijn ruiters.

19 Toen verliet de Engel van God, Die vóór het leger van Israël uit ging, Zijn plaats en ging achter hen aan. Ook de wolkkolom verliet *de plaats* vóór hen en ging achter hen staan. **20** Hij kwam tussen het leger van Egypte en het leger van Israël. De wolk was duisternis en tegelijk verlichtte hij de nacht. De een kon niet in de nabijheid van de ander komen, heel de nacht. **21** Toen strekte Mozes zijn hand uit over de zee, en de HEERE liet de zee die hele nacht wegvloeien door een krachtige oostenwind. Hij maakte de zee droog, en het water werd doormidden gespleten. **22** Zo gingen de Israëlieten midden in de zee op het droge. Het water was voor hen aan hun rechter- en linkerhand een muur.

23 De Egyptenaren achtervolgden hen en kwamen hen achterna, *met* al de paarden van de farao, zijn strijdswagens en zijn ruiters, tot in het midden van de zee. **24** Maar het gebeurde bij het aanbreken van de dag, dat de HEERE in de vuur- en wolkkolom neerzag op het leger van de Egyptenaren, en Hij bracht het leger van de Egyptenaren in verwarring. **25** Hij liet de wielen van hun wagens wegzakken en liet ze met moeite vooruitkomen. Toen zeiden de Egyptenaren: Laten wij voor Israël vluchten, want de HEERE strijdt voor hen tegen de Egyptenaren.

26 Toen zei de HEERE tegen Mozes: Strek uw hand uit over de zee, zodat het water terugkeert over de Egyptenaren, over hun strijdswagens en over hun ruiters. **27** Mozes strekte zijn hand uit over de zee, en tegen het aanbreken van de morgen vloeide de zee terug naar zijn oorspronkelijke plaats, terwijl de Egyptenaren het water tegemoetvluchtten. Zo stortte de HEERE de Egyptenaren midden in de zee. **28** Want toen het water terugvloeide, bedolf het de strijdswagens en de ruiters van het hele leger van de farao, die hen in de zee achternagekomen waren. Niet een van hen bleef er over. **29** Maar de Israëlieten gingen op het droge, midden door de zee. Het water was voor hen een muur aan hun rechter- en linkerhand. **30** Zo verloor de HEERE Israël op die dag uit de hand van de Egyptenaren. En Israël zag de Egyptenaren dood aan de oever van de zee *liggen*. **31** Toen zag Israël de machtige hand die de HEERE tegen de Egyptenaren gekeerd had, en het volk vreesde

Dag 6 Jesaja 8:6-15. God gebruikt het koninkrijk van Assyrië als instrument om Israël te straffen (734 v.Chr.) (vgl. Jesaja 10:5-19)

6 ‘Omdat dit volk geen vertrouwen meer heeft in het kabbelende water van Siloach en zijn geluk zoekt bij Resin en de zoon van Remaljahu, **7** zal de Heer de koning van Assyrië en zijn geweldige legermacht over hen uitstorten als de grote watermassa’s van de Eufraat: ze zullen buiten hun oevers treden en over alles heen stromen. **8** Ze zullen Juda binnendringen en het overspoelen, zodat het water ieder tot de lippen stijgt. Ze zullen je land over de volle breedte overvleugelen, Immanuel.’ **9** Roep op tot de strijd, volken, beef van angst. Luister, volken van de verste hoeken van de aarde. Gord je wapens aan en beef van angst, ja, gord je wapens aan en beef van angst. **10** Smeed een plan – het zal verijdeld worden; sluit een verbond – het zal nergens toe leiden. Want God is met ons. **11** Toen greep de HEER mij bij de hand en hield me voor dat ik me anders moest gedragen dan dit volk. Hij zei: **12** ‘Noem niet alles een samenzwering wat zij een samenzwering noemen. Wees niet bang voor wat hun angst aanjaagt, heb er geen ontzag voor.

13 Alleen de HEER van de hemelse machten is heilig, voor hem zijn angst en ontzag op hun plaats. **14** Hij zal een heiligdom zijn, maar ook de steen waaraan men zich stoot, de rots waarover de twee koningshuizen van Israël struikelen, de valstrik en het net waarin de inwoners van Jeruzalem verstrikt raken. **15** Velen zullen struikelen, ze komen ten val en worden vermorzeld, raken verstrikt en worden gevangen.

6 ‘Omdat dit volk geen vertrouwen meer heeft in het kabbelende water van Siloach en zijn geluk zoekt bij Resin en de zoon van Remaljahu, **7** zal de Heer de koning van Assyrië en zijn geweldige legermacht over hen uitstorten als de grote watermassa’s van de Eufraat: ze zullen buiten hun oevers treden en over alles heen stromen. **8** Ze zullen Juda binnendringen en het overspoelen, zodat het water ieder tot de lippen stijgt. Ze zullen je land over de volle breedte overvleugelen, Immanuel.’

9 Roep op tot de strijd, volken, beef van angst. Luister, volken van de verste hoeken van de aarde. Gord je wapens aan en beef van angst, ja, gord je wapens aan en beef van angst. **10** Smeed een plan – het zal verijdeld worden; sluit een verbond – het zal nergens toe leiden. Want God is met ons. **11** Toen greep de HEER mij bij de hand en hield me voor dat ik me anders moest gedragen dan dit volk. Hij zei: **12** ‘Noem niet alles een samenzwering wat zij een samenzwering noemen. Wees niet bang voor wat hun angst aanjaagt, heb er geen ontzag voor. **13** Alleen de HEER van de hemelse machten is heilig, voor hem zijn angst en ontzag op hun plaats. **14** Hij zal een heiligdom zijn, maar ook de steen waaraan men zich stoot, de rots waarover de twee koningshuizen van Israël struikelen, de valstrik en het net waarin de inwoners van Jeruzalem verstrikt raken. **15** Velen zullen struikelen, ze komen ten val en worden vermorzeld, raken verstrikt en worden gevangen.

10 5 Wee Assyrië, gesel van mijn toorn, stok waarmee ik in mijn woede sla. 6 Je koning zend ik naar een goddeloos volk, ik stuur hem af op het volk dat mij tergende, om te plunderen en te roven en buit te behalen, en hen te vertrappen als vuil op straat. 7 Maar zo heeft hij dat niet bedoeld, hij heeft iets anders in de zin, hij streeft naar de ondergang van talloze volken. 8 Hij zegt: 'Zijn mijn aanvoerders niet machtig als koningen? 9 Is het Kalno niet vergaan als Karkemis? En Hamat als Arpad? Samaria als Damascus? 10 Ik heb de hand gelegd op koninkrijken vol afgoden, rijker aan beelden dan Jeruzalem en Samaria. 11 Samaria met zijn afgoden heb ik vernietigd, zou ik niet hetzelfde kunnen doen met Jeruzalem en zijn gruwelijke beelden?'

12 Maar zodra de Heer heeft afgerekend met de Sion en zich op Jeruzalem gewroken heeft, zal hij de koning van Assyrië straffen om zijn hoogmoedige houding en trotse blik. 13 Want deze beweerde: 'Op eigen kracht heb ik dit gedaan, in mijn grote wijsheid – want ik ben wijs! Ik heb grenzen verlegd en volken geplunderd, door mijn macht heb ik hen in het stof doen bijten. 14 Zoals iemand een vogelnest vindt, zo vond ik de rijkdom van die volken, en zoals iemand verlaten eieren verzamelt, zo nam ik heel de aarde in mijn handen. Er was niemand meer die zijn vleugels bewoog of die zijn snavel opende om te tjilpen.' 15 Schept een bijl op tegen wie ermee hakt? Verheft een zaag zich boven wie hem hanteert? Alsof de scepter heerst over wie hem vastheeft, alsof de stok optilt wie hem omhooghoudt! 16 Daarom laat God, de HEER van de hemelse machten, zijn weldoervoede volk vermageren, hij verteert hun welvaart als door een groot vuur. 17 Het licht van Israël zal een vlam worden, de Heilige van Israël een vuur; op één dag verbrandt en verteert het de dorens en distels van zijn volk. 18 De weelde van hun wouden en wijngaarden vernietigt hij, met alles wat daar leeft; het volk zal zijn als een zieke die wegwijnt. 19 Wat blijft over van zijn bossen? Enkele bomen, een kind kan ze tellen.

10 5 Wee Assyrië, de roede van Mijn toorn; en Mijn gramschap is een stok in hun hand. 6 Op een huichelachtig volk zal Ik hem afsturen; tegen het volk waarop Ik vervolgen ben, zal Ik hem bevel geven om roof te plegen, om buit te roven, en om het te vertrappen als slijk op straat. 7 Maar zelf meent hij het zo niet, en *diep* in zijn hart denkt hij zo niet. Want *het leeft* in zijn hart om weg te vagen en de volken uit te roeien – niet weinige! 8 Want hij zegt: Zijn mijn vorsten niet allemaal koningen? 9 Is het Kalno niet *vergaan* als Karchemis, Hamath als Arpad, Samaria als Damascus? 10 Zoals mijn hand wist te vinden de koninkrijken van de afgoden, hoewel hun beelden *die* van Jeruzalem en *die* van Samaria overtroffen; 11 zoals ik gedaan heb met Samaria en zijn afgoden – zou ik zo niet doen met Jeruzalem en zijn afgodsbeelden?

12 Het zal gebeuren, zodra de Heere heel Zijn werk op de berg Sion en in Jeruzalem voltooid heeft, dat Ik de vrucht van de trots van de koning van Assyrië en de glans van zijn hooghartige oogopslag zal vergelden. 13 Want hij zegt: Door de kracht van mijn hand heb ik *dit* gedaan, en door mijn wijsheid, want ik ben verstandig. Ik heb de grenzen tussen de volken weggenomen, hun voorraden uitgeplunderd, en als een machtige de *hooggezeten*en neergehaald. 14 Mijn hand vond, als was het een vogelnest, het vermogen van de volken. En zoals men verlaten eieren bijeenraapt, raapte ik de hele wereld bijeen. Niemand was er die *zijn* vleugel verroerde, die *zijn* snavel opende of die *ook maar* piepte. 15 Zou een bijl zich beroemen tegen wie ermee hakt, of een zaag zich verheffen tegen wie hem trekt? Alsof een staf regeert over wie hem hanteert, alsof een stok opheft wie geen stuk hout is. 16 Daarom zal de Heere, de HEERE van de legermachten, zijn welgedane vorsten doen uitteren. Onder zijn rijkdom zal Hij een brand laten woeden, als een brand van *verzengend* vuur. 17 Want het Licht van Israël zal worden tot een vuur, zijn Heilige tot een vlam, en die zal zijn distels en zijn doornen verbranden en verteren, in één dag. 18 Hij zal ook de luister van zijn wouden en zijn vruchtbare velden vernietigen met *alles* wat *daar* leeft. En hij zal zijn als een wegwijnende zieke. 19 En de rest van de bomen in zijn bos zal te tellen zijn, een jongen zou *het aantal* kunnen opschrijven.

Dag 7 Jesaja 10:20-34. Het machtige koninkrijk van Assyrië wordt ook door God gestraft (701 v. Chr.)

20 Op die dag zullen de overlevenden van Israël niet langer vertrouwen stellen in hem door wie ze werden geslagen. Het deel van Jakobs volk dat ontkomen is, zal weer oprecht vertrouwen op de HEER, de Heilige van Israël. 21 Een rest zal terugkeren naar de sterke God, de rest die van Jakob is overgebleven. 22 Want, Israël, al was je volk zo talrijk als zandkorrels aan de zee, slechts een rest zal terugkeren. Je vernietiging staat vast en de gerechtigheid zal overvloedig zijn. 23 Want God, de HEER van de hemelse machten, heeft tot vernietiging van het hele land besloten.

24 Daarom – dit zegt God, de HEER van de hemelse machten: Wees niet bang, mijn volk, dat op de Sion woont, wees niet bang voor Assyrië, dat zijn stok heeft opgenomen om jullie te slaan, zoals eerder Egypte deed. 25 Want nog een korte tijd, dan is de maat van mijn toorn vol en richt mijn woede zich op zijn ondergang. 26 Dan zal de HEER van de hemelse machten hem met een gesel slaan, zoals Midjan bij de Rots van Oreb is geslagen; hij zal zijn stok opnemen tegen de zee, zoals hij eerder bij Egypte deed.

27 Op die dag wordt de Assyrische last van je schouders genomen, je nek wordt van zijn juk bevrijd; het sterke juk zal verbrijzeld worden.

28 Ze rukken op naar Ajjat, ze trekken door Migron; ze laten de legertros bij Michmas achter, met de hele uitrusting. 29 Ze steken het ravijn over. 'In Geba zullen we overnachten!' Rama siddert, Gibea van Saul vlucht weg. 30 Gil het uit, Bat-Gallim! Laïs, geef gehoor! Neem die kreten over, Anatot! 31 Madmena slaat op de vlucht, de inwoners van Gebim houden zich schuil. 32 Vandaag nog houden ze halt bij Nob, ze ballen de vuist tegen de Sion, tegen de heuvel van Jeruzalem.

21 Toen stuurde Jesaja, de zoon van Amoz, *deze boodschap* naar Hizkia: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Wat u tot Mij gebeden hebt met betrekking tot Sanherib, de koning van Assyrië, *heb Ik gehoord*. 22 Dit is het woord dat de HEERE over hem gesproken heeft: De maagd, de dochter van Sion, veracht u, zij bespot u, de dochter van Jeruzalem schudt het hoofd achter u. 23 Wie hebt u gehoord en gelasterd? Tegen Wie hebt u de stem verheven en uw ogen *hoogmoedig* opgeheven? Tegen de Heilige van Israël!

24 Door uw dienaren hebt u de Heere gehoord en gezegd: Met mijn talrijke strijdswagens heb ik de hoge bergen bestegen, de flanken van de Libanon. Ik hak mijn statige ceders, mijn mooiste cipressen om. Ik kom tot op zijn hoogste top, *tot in* zijn weelderig groeiend woud. 25 Ik heb gegraven en water gedronken, ik heb met mijn voetzolen alle rivieren van de belegerde plaatsen drooggelegd. 26 Hebt u *dan* niet gehoord dat Ik, *de Heere*, dit lang tevoren gedaan heb, en dat Ik dit vanaf de dagen van weleer heb bewerkstelligd? Nu heb Ik het doen komen: u bent er om de versterkte steden tot puinhopen te verwoesten.

27 Daarom waren hun inwoners machteloos, waren zij ontsteld en beschaamd, werden zij *als* gras op het veld of groene grasscheutjes, *als* gras op de daken, of een veld koren voordat het overeind staat.

28 Maar uw zitten, uw uitgaan, uw *thuis* komen ken Ik, en uw tekeergaan tegen Mij. 29 Omdat u tegen Mij tekeer bent gegaan, en uw hoogmoed is opgeklommen *tot* in Mijn oren – zal Ik Mijn haak in uw neus slaan en Mijn bit tussen uw lippen, en Ik zal u doen terugkeren langs de weg waarover u bent gekomen. 30 En dit zal voor u het teken zijn: men zal dit jaar eten wat vanzelf gegroeid is, in het tweede jaar wat daarvan weer opkomt; in het derde jaar moet u zaaien en maaien, en wijngaarden planten en de vruchten daarvan eten, 31 want opnieuw zal wat ontkomen, wat overgebleven is van het huis van Juda, wortel

33 God, de HEER van de hemelse machten, houdt met geweld hun takken af; de hoogste bomen worden omgehakt, de statigste stammen komen ten val. 34 Met een bijl kapt hij de struiken weg. Heel de Libanon wordt door de Machtige geveld.

schieten naar beneden toe en vrucht dragen de hoogte in, 32 want van Jeruzalem zal uitgaan wat overgebleven is, en wat ontkomen is, van de berg Sion. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen. 33 Daarom, zo zegt de HEERE over de koning van Assyrië: Hij zal deze stad niet binnenkomen, daar geen pijl in schieten, haar met geen schild tegemoetkomen, en tegen haar geen belegeringsdam opwerpen. 34 Langs de weg waarover hij gekomen is, zal hij terugkeren, maar deze stad zal hij niet binnenkomen, spreekt de HEERE. 35 Want Ik zal deze stad beschermen door haar te verlossen, omwille van Mijzelf en omwille van David, Mijn dienaar. 36 Toen trok de engel van de HEERE *ten strijde* en sloeg in het legerkamp van Assyrië honderdvijfentachtigduizend *man* neer. Toen men de *volgende* morgen vroeg opstond, zie, het waren allemaal dode lichamen. 37 Daarop brak Sanherib, de koning van Assyrië, op. Hij trok weg en keerde *naar zijn land* terug; en hij bleef in Ninevé.

Dag 8 Jesaja 37:21-37.

Een engel verslaat het koninkrijk van Assyrië

21 Jesaja, de zoon van Amos, liet Hizkia weten: 'Dit zegt de HEER, de God van Israël: Wat je gebed over koning Sanherib van Assyrië aangaat, 22 dit is wat ik, de HEER, over hem zeg:

Vrouwe Sion minacht je, ze lacht je uit, meewarig schudt Jeruzalem haar hoofd. 23 Weet wie je hebt beledigd en bespot, wie je hebt uitgeweid, uitdagend aangekeken: het was de Heilige van Israël!

24 Bij monde van je knechten heb je de Heer gehoond. Je zei: "Mijn vele strijdswagens brachten mij tot op de hoogste bergen, tot in de verste hoeken van de Libanon. Zijn hoogste ceders velde ik, zijn machtigste cipressen. Ik drong door tot zijn hoogste toppen, tot in zijn diepste woud.

25 Ik heb gegraven en water gedronken, de stromen van Egypte met mijn voeten drooggelegd."

26 Heb je dan niet gehoord dat ik dit heb beschikt?

In lang vervlogen tijden nam ik het me voor, nu is de tijd gekomen dat ik het volbreng. Onneembare steden worden in puin gelegd, 27 hun inwoners staan machteloos en gloeien van schaamte. Ze zijn als jonge scheuten op de akker, pril groen in de woestijn, tere sprietjes op het dak: verschroeid nog voor ze opgekomen zijn.

28 Maar ik ken je, ik ben op de hoogte van je doen en laten, ik weet heel goed hoe je tekeergaat tegen mij; 29 ik zie je zelfgenoegzaamheid, je razernij is tot mijn oren doorgedrongen.

Ik sla mijn haak door je neus en leg mijn bit in je mond en voer je op je schreden terug.

30 Jou, Hizkia, kondig ik het volgende aan: Dit jaar zul je eten wat er na de oogst toevallig nog opkomt, en volgend jaar onkruid, maar het jaar daarna kun je zaaien en oogsten, wijngaarden planten en van de opbrengst eten. 31 De Judeeërs die ontkomen en het overleven, zullen wortel schieten en vrucht dragen, 32 want wie het overleven en ontkomen, zullen zich vanuit Jeruzalem, vanaf de Sion verspreiden. De HEER van de hemelse machten zal zich daarvoor beijveren.

33 Daarom – dit zegt de HEER over de koning van Assyrië: Hij zal deze stad niet te na komen. Hij zal er geen pijl op afschieten, geen schild tegen opheffen en geen wal tegen opwerpen. 34 Hij zal op zijn schreden terugkeren en deze stad niet te na komen – spreekt de HEER. 35 Omwille van mijzelf en omwille van mijn dienaar David zal ik deze stad beschermen en haar bevrijden.'

36 Toen trok een engel van de HEER ten strijde en doodde in het kamp van de Assyriërs honderdvijfentachtigduizend man. De volgende ochtend zag men niets dan lijken liggen. 37 Koning Sanherib van Assyrië brak het beleg op en keerde voorgoed terug naar zijn woonplaats Ninevé.

21 Toen stuurde Jesaja, de zoon van Amos, *deze boodschap* naar Hizkia: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Wat u tot Mij gebeden hebt met betrekking tot Sanherib, de koning van Assyrië, *heb Ik gehoord*. 22 Dit is het woord dat de HEERE over hem gesproken heeft: De maagd, de dochter van Sion, veracht u, zij bespot u, de dochter van Jeruzalem schudt het hoofd achter u. 23 Wie hebt u gehoond en gelasterd? Tegen Wie hebt u de stem verheven en uw ogen *hoogmoedig* opgeheven? Tegen de Heilige van Israël!

24 Door uw dienaren hebt u de Heere gehoond en gezegd: Met mijn talrijke strijdswagens heb ik de hoge bergen bestegen, de flanken van de Libanon. Ik hak zijn statige ceders, zijn mooiste cipressen om. Ik kom tot op zijn hoogste top, *tot in* zijn weelderig groeiend woud. 25 Ik heb gegraven en water gedronken, ik heb met mijn voetzolen alle rivieren van de belegerde plaatsen drooggelegd. 26 Hebt u *dan* niet gehoord dat Ik, *de Heere*, dit lang tevoren gedaan heb, en dat Ik dit vanaf de dagen van weleer heb bewerkstelligd? Nu heb Ik het doen komen: u bent er om de versterkte steden tot puinhopen te verwoesten.

27 Daarom waren hun inwoners machteloos, waren zij ontsteld en beschaamd, werden zij *als* gras op het veld of groene grasscheutjes, *als* gras op de daken, of een veld koren voordat het overeind staat.

28 Maar uw zitten, uw uitgaan, uw *thuis* komen ken Ik, en uw tekeergaan tegen Mij. 29 Omdat u tegen Mij tekeer bent gegaan, en uw hoogmoed is opgeklimmen *tot in* Mijn oren – zal Ik Mijn haak in uw neus slaan en Mijn bit tussen uw lippen, en Ik zal u doen terugkeren langs de weg waarover u bent gekomen. 30 En dit zal voor u het teken zijn: men zal dit jaar eten wat vanzelf gegroeid is, in het tweede jaar wat daarvan weer opkomt; in het derde jaar moet u zaaien en maaien, en wijngaarden planten en de vruchten daarvan eten, 31 want opnieuw zal wat ontkomen, wat overgebleven is van het huis van Juda, wortel schieten naar beneden toe en vrucht dragen de hoogte in, 32 want van Jeruzalem zal uitgaan wat overgebleven is, en wat ontkomen is, van de berg Sion. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen.

33 Daarom, zo zegt de HEERE over de koning van Assyrië: Hij zal deze stad niet binnenkomen, daar geen pijl in schieten, haar met geen schild tegemoetkomen, en tegen haar geen belegeringsdam opwerpen. 34 Langs de weg waarover hij gekomen is, zal hij terugkeren, maar deze stad zal hij niet binnenkomen, spreekt de HEERE. 35 Want Ik zal deze stad beschermen door haar te verlossen, omwille van Mijzelf en omwille van David, Mijn dienaar.

36 Toen trok de engel van de HEERE *ten strijde* en sloeg in het legerkamp van Assyrië honderdvijfentachtigduizend *man* neer. Toen men de *volgende* morgen vroeg opstond, zie, het waren allemaal dode lichamen. 37 Daarop brak Sanherib, de koning van Assyrië, op. Hij trok weg en keerde *naar zijn land* terug; en hij bleef in Ninevé.

Dag 9 Jesaja 13:1-22. God gebruikt het koninkrijk van Medo-Perzië als instrument om Babylonië te straffen (538v.Chr.)

1 Profetie over Babylonië; het visioen van Jesaja, de zoon van Amos. 2 Steek op een kale berg de strijdvaaan op, roep op tot de strijd en geef het teken dat zij optrekken naar de poorten van de edelen. 3 Ik heb mijn heilige legers bevel gegeven, mijn krijgshelden opgeroepen mijn wraak te voltrekken, juichend over mijn majesteit. 4 Hoor het rumoer in de bergen, de opmars van een groot leger, hoor het tumult van de koninkrijken, de volken die zich aaneensluiten: de HEER van de hemelse machten monstert zijn troepen. 5 Daar komen ze, uit een ver land, van de verste plaats onder de hemel: de HEER komt heel het land verwoesten met de werktuigen van zijn toorn. 6 Weeklaag! Want de dag van de HEER is nabij, de dag van ondergang die komt van de Ontzagwekkende! 7 Daarom trillen alle handen en verweekt ieders hart van angst. 8 De mensen zijn door schrik bevangen. Door kramp en pijn krimpen ze ineen als een vrouw in barensnood. Radeloos staren ze elkaar aan, de vlammen slaan hun uit. 9 De dag van de HEER breekt aan, meedogenloos, grimmig, in brandende toorn. Het land zal in een woestij veranderen, de zondaars die er wonen verdelgt hij. 10 De sterren aan de hemel geven geen licht meer, sterrenbeelden doven uit, de zon is verduisterd als ze opkomt, het licht van de maan is verdwenen. 11 Dan laat ik de wereld boeten voor haar slechtheid, de goddelozen voor hun verdorvenheid. Ik breek de trots van hoogmoedigen, hooghartige tirannen verneder ik. 12 Ik maak mensen schaarser dan goud, stervelingen zeldzamer dan zuiver goud uit Ofir. 13 Ik zal de hemel doen wankelen, de aarde raakt bevend van haar plaats op de dag van de HEER van de hemelse machten, de grimmige dag van zijn brandende toorn. 14 Dan zal iedereen wegvluchten naar zijn land van herkomst, terugkeren naar zijn eigen volk, als opgejaagde gazellen, als schapen die niemand bijeenhoudt. 15 Wie gegrepen wordt, zal doorstoken worden, wie weggevoerd wordt, zal omkomen door het zwaard. Hun kinderen worden voor hun ogen doodgeslagen, hun huizen geplunderd, hun vrouwen verkracht. Ik zet tegen hen de Meden op, die niet om zilver geven, noch zich door goud laten verleiden. Hun pijlen treffen jongemannen; met kinderen hebben ze geen medelijden, zelfs zuigelingen ontzien ze niet. Babel, de parel onder de koninkrijken, de grote trots van de Chaldeeën, Babel wordt als Sodom en Gomorra, steden door God verwoest. Nooit meer zullen er mensen wonen, het blijft ontvolkt tot in het verste nageslacht. Geen Arabier zal daar zijn tent opslaan, geen herder laat er zijn kudde rusten. Dieren uit de woestijn legeren zich daar, uilen nemen de huizen in bezit, struisvogels gaan er wonen en bokken dansen er rond. In de lege huizen klinkt het gehuil van hyena's, jakhalzen janken in de weelderige paleizen van weleer. Voor Babel is de tijd nabij, zijn dagen zijn geteld.

1 De last over Babel, die Jesaja, de zoon van Amos, gezien heeft. 2 Hef op een kale berg een banier omhoog, verhef uw stem tegen hen, wenk met de hand, zodat zij binnentrekken door de poorten van de edelen. 3 Ik heb opdracht gegeven aan Mijn geheiligden; ook heb Ik Mijn helden opgeroepen om Mijn toorn uit te voeren – zij die uitgelaten zijn over Mijn majesteit. 4 Hoor, rumoer op de bergen, als van veel volk. Hoor, gedruis van koninkrijken, van verzamelde heidenvolken; de HEERE van de legermachten monstert de krijgsmacht. 5 Zij komen eraan, uit een ver land, van het einde van de hemel: de HEERE en de instrumenten van Zijn gramschap, om heel het land te gronde te richten. 6 Weeklaag, want de dag van de HEERE is nabij; als een verwoesting van de Almachtige komt hij. 7 Daarom zullen alle handen slap worden en elk hart van stervelingen zal wegsmelten. 8 En zij zullen verschrikt worden, smarten en weeën zullen hen aangrijpen, zij zullen ineenkrimpen als een barende vrouw. Verbijsterd zullen zij elkaar aanstaren, hun gezichten zullen vlammen. 9 Zie, de dag van de HEERE komt, meedogenloos, met verbolgenheid en brandende toorn, om van het land een woestij te maken en zijn zondaars eruit weg te vagen. 10 Ja, de sterren aan de hemel en hun sterrenbeelden zullen hun licht niet laten schijnen, de zon zal verduisterd worden wanneer zij opkomt, en de maan zal haar licht niet laten schijnen. 11 Ik zal de wereld haar slechtheid vergelden, en de goddelozen hun ongerechtigheid. Ik zal de trots van de hoogmoedigen doen ophouden, en de hooghartigheid van de geweldplegers zal Ik vernederen. 12 Ik zal stervelingen schaarser maken dan zuiver goud en mensen zeldzamer dan het fijne goud van Ofir. 13 Daarom zal Ik de hemel doen sidderen, en de aarde zal lostrillen van haar plaats om de verbolgenheid van de HEERE van de legermachten, en om de dag van Zijn brandende toorn. 14 Iedereen zal zijn als een opgejaagde gazelle, als schapen die niemand bijeenbrengt. Iedereen zal zich wenden naar zijn eigen volk, en iedereen zal vluchten naar zijn eigen land. 15 Ieder die aangetroffen wordt, zal worden neergestoken, en ieder die gegrepen wordt, zal vallen door het zwaard. 16 Hun kleine kinderen zullen verpletterd worden voor hun ogen, hun huizen geplunderd en hun vrouwen verkracht. 17 Zie, Ik zal de Meden tegen hen opzetten, die zilver niet achten en op goud niet belust zijn. 18 Maar hun bogen zullen jongens verpletteren, zij zullen geen medelijden hebben met de vrucht van de buik, hun oog zal geen kind ontzien. 19 Babel, het sieraad van de koninkrijken, de luister en de trots van de Chaldeeën, zal zijn als toen God ondersteboven keerde Sodom en Gomorra. 20 Niemand zal er verblijven, nooit meer, en niemand, van generatie op generatie, zal er wonen. Geen Arabier zal daar zijn tent opzetten, en geen herder zal daar neerstrijken. 21 Maar wilde woestijndieren zullen daar neerliggen. Hun huizen zullen vol zitten met huilende uilen; struisvogels zullen er wonen en bokachtigen zullen er rondspringen. 22 Hyena's zullen janken in zijn verlaten burchten, en jakhalzen in zijn paleizen van verlustiging. Zijn tijd om te komen is nabij, en zijn dagen zullen niet worden uitgesteld.

Dag 10^{BS} Daniël 8:1-27. De koninkrijken van de wereld in het licht van Gods Koninkrijk

1 In het derde regeringsjaar van koning Belsassar kreeg ik, Daniël, na het visioen dat ik eerder had ontvangen weer een visioen. 2 In dat visioen – ik bevond me op dat moment in de burcht van Susa, in de provincie Elam – stond ik bij het Ulaikanaal. 3 Ik sloeg mijn ogen op en zag bij het kanaal een ram. Hij had twee horens; lange horens waren het, de ene was langer dan de andere, en de langste kwam het laatste op. 4 Ik zag de ram stoten naar het westen, het noorden en het zuiden. Er was geen dier dat tegen hem standhield; er was niemand die zich uit zijn macht kon redden. Hij deed wat hij wilde en maakte zich groot. 5 Terwijl ik ernaar keek, zag ik vanuit het westen een geitenbok aankomen, hij snelde over de uitgestrekte vlakte zonder de grond te raken. De bok had een opvallende horens tussen zijn ogen. 6 Hij naderde de ram met de twee horens die ik bij het kanaal had zien staan, en schoot

1 In het derde jaar van de regering van koning Belsazar verscheen mij een visioen, te weten aan mij, Daniël, na het visioen dat mij eerst verschenen was. 2 Ik zag in dat visioen – het gebeurde namelijk toen ik het zag, dat ik in de burcht Susa was, die zich in het gewest Elam bevindt – ik zag nu in dat visioen dat ik bij het Ulaikanaal was. 3 Ik sloeg mijn ogen op, en ik zag, en zie, er stond een ram voor het kanaal. Hij had twee horens. Die twee horens waren hoog, maar de ene was hoger dan de andere, en de hoogste kwam het laatst tevoorschijn. 4 Ik zag dat de ram met de horens naar het westen stootte, naar het noorden en naar het zuiden. Geen enkel dier kon tegen hem standhouden, en er was niemand die uit zijn macht kon redden. Hij deed naar eigen goeddunken en maakte zich groot. 5 Ik bleef opletten – en zie, er kwam een geitenbok aan, vanuit het westen, over heel het aardoppervlak, zonder

met een razende kracht op hem af. **7** Ik zag hoe hij op de ram afstormde, hem woedend aanviel en al stotend beide horens van de ram wist te breken (**334-331** v.C.). De ram had te weinig kracht om weerstand te bieden. De bok wierp hem omver en vertrapte hem; er was niemand die de ram uit zijn macht kon redden. **8** De geitenbok maakte zich bijzonder groot, maar op het toppunt van zijn macht brak zijn grote horens af. Daarvoor in de plaats kwamen vier opvallende horens, die naar de vier windrichtingen wezen. **9** Uit één daarvan kwam nog een horen op, die eerst klein was, maar geweldig uitgroeide naar het zuiden, naar het oosten en naar het Sieraadland. **10** Hij groeide tot aan de hemelmachten en zorgde ervoor dat een deel van het sterrenleger naar de aarde viel, en hij vertrapte het. **11** Hij verhief zich zelfs tegen de vorst van het leger, waardoor de vorst het dagelijks offer werd ontnomen en zijn heiligdom werd neergehaald. **12** Hij bracht een leger op de been tegen het dagelijks offer, hij overtrad de wet en richtte de waarheid te gronde. Alles wat hij ondernam lukte hem. **13** Toen hoorde ik een heilige spreken, en een andere heilige zei tegen degene die gesproken had: 'Hoe lang zal het duren, wat in het visioen is gezegd over het dagelijks offer en de verwoestende overtreding, de ontwijding van het heiligdom en het vertrapte leger?' **14** Hij zei tegen mij: 'Drieëntwintighonderd avonden en ochtenden; daarna zal het heiligdom in ere worden hersteld.'

15 Toen ik, Daniël, het visioen zag en het probeerde te begrijpen, verscheen er iemand voor me die eruitzag als een man. **16** En over het Ulaikanaal hoorde ik een menselijke stem roepen: 'Gabriël, zorg dat hij het droomgezicht begrijpt.' **17** Hij kwam vlak bij me staan. Ik schrok en viel voorover. Hij zei: 'Begrijp, mensenkind, dat het visioen naar de tijd van het einde verwijst.' **18** Terwijl hij tegen me sprak, verloor ik het bewustzijn en viel op de grond. Hij raakte me aan, hielp me overeind **19** en zei: 'Ik zal je vertellen wat er gebeurt als Gods toorn is uitgewoed, want het gaat over het tijdstip van het einde. **20** De ram met de twee horens die je zag, duidt op de koningen van de Meden en de Perzen. **21** De harige geitenbok is de koning van Griekenland. De grote horen tussen zijn ogen is de eerste koning. **22** De horen brak af en er kwamen vier andere voor in de plaats; dat betekent dat er vier koninkrijken uit het volk zullen ontstaan, maar niet met dezelfde kracht. **23** Aan het einde van hun heerschappij, als de tijd van de overtreders voorbij is, zal er een meedogenloze koning opstaan, bedreven in listen. **24** Zijn kracht zal groot zijn – maar het is niet zijn eigen kracht – en hij zal een ongehoorde verwoesting aanrichten. Alles wat hij onderneemt zal hem lukken; machtigen zal hij in het verderf storten, ook het volk van de heiligen. **25** Door zijn listigheid slaagt hij in elk bedrog. Hij zal hoogmoedig zijn en velen onverhoeds in het verderf storten. Tegen de vorst der vorsten zal hij opstaan, maar zonder dat er een mensenhand aan te pas komt zal hij gebroken worden. **26** Het visioen waarin over de avonden en ochtenden werd gesproken, is waar. En jij, houd dit droomgezicht voor je, want het verwijst naar een verre toekomst.'

27 Ik, Daniël, was uitgeput en enige dagen ziek. Toen ik hersteld was, diende ik de koning weer. Maar ik was verbijsterd over het droomgezicht en ik begreep het niet.

de aarde aan te raken. De bok had tussen zijn ogen een opvallende horen. **6** Hij kwam tot bij de ram met de twee horens, die ik had zien staan voor het kanaal, en schoot met zijn grimmige kracht op hem af. **7** Ik zag hoe hij, vlak bij de ram gekomen, zich tegen hem verbitterde, de ram een stoot gaf en zijn beide horens brak. In de ram was geen kracht om tegen hem stand te houden. *De bok* wierp hem tegen de grond en vertrapte hem, en er was niemand die de ram uit zijn macht kon redden. **8** De geitenbok maakte zich uitermate groot. Maar toen hij machtig geworden was, brak de grote hoorn af en in plaats daarvan kwamen er vier opvallende op, overeenkomstig de vier windstreken van de hemel. **9** Uit één ervan kwam een kleine hoorn tevoorschijn, die uitzonderlijk groot werd, naar het zuiden toe, naar het oosten toe en naar het sieraadland toe. **10** Hij werd groot, tot aan het leger van de hemel. Van dat leger, namelijk van de sterren, liet hij er *sommige* ter aarde vallen en vertrapte ze. **11** Hij maakte zich groot tot aan de Vorst van dat leger. Het steeds *terugkerende offer* werd aan *Deze* ontnomen en Zijn heilige woning neergeworpen. **12** En het leger werd overgegeven vanwege de afvalligheid tegen het steeds *terugkerende offer*, en hij wierp de waarheid ter aarde. Hij deed *het* en het gelukte. **13** Toen hoorde ik een heilige spreken, en een heilige zei tegen de Ongenoemde Die sprak: Hoelang zal het visioen van het steeds *terugkerende offer* en de verwoestende afvalligheid *gelden*, en *hoelang* zal zowel het heiligdom als het leger overgegeven worden *om* vertrapt te worden? **14** Hij zei tegen mij: Tot tweeduizend driehonderd avonden *en* morgens. Dan zal het heiligdom in rechten *hersteld* worden.

15 Het gebeurde, toen ik het visioen zag – ik, Daniël – dat ik *het* probeerde te begrijpen. En zie, er stond *iemand* voor mij met het uiterlijk als van een man. **16** En ik hoorde een stem van een Mens tussen *de oevers* van de Ulai. Hij riep en zei: Gabriël, laat hem daar het visioen begrijpen! **17** Hij kwam naast *de plaats staan* waar ik stond. Toen hij kwam, werd ik door angst overvallen, en ik wierp me met het gezicht *ter aarde*. Toen zei hij tegen mij: Begrijp, mensenkind, dat het visioen betrekking heeft op de tijd van het einde. **18** Terwijl hij met mij sprak, viel ik in een diepe slaap, met mijn gezicht op de grond. Toen raakte hij mij aan en liet mij opstaan op de plaats waar ik gestaan had. **19** En hij zei: Zie, ik laat u weten wat er zal gebeuren aan het einde van *deze periode van gramschap*, want op de vastgestelde tijd zal het einde er zijn. **20** De ram met de twee horens die u gezien hebt, *dat* zijn de koningen van Medië en Perzië. **21** En de harige geitenbok is de koning van Griekenland, en de grote hoorn die tussen zijn ogen zat, dat is de eerste koning. **22** En dat die afbrak en er vier voor in de plaats kwamen: vier koninkrijken zullen uit *dat* volk ontstaan, maar zonder de kracht ervan. **23** Aan het einde van hun koningschap, wanneer de afvalligen *de maat* hebben volgemaakt, zal er een meedogenloze koning opstaan, bedreven in slinkse streken. **24** Zijn kracht zal groot worden, maar niet door eigen kracht. Op wonderlijke wijze zal hij verderf aanrichten, het zal *hem* gelukken, hij zal *het* doen. Machtigen zal hij te gronde richten, ook het heilige volk. **25** Door zijn sluwheid zal hij het bedrog onder zijn hand doen slagen. Hij zal zich in zijn hart verheffen. In *hun* zorgeloze rust zal hij velen te gronde richten. Ja, tegen de Vorst der vorsten zal hij opstaan, maar zonder *mensenhand* zal hij gebroken worden. **26** Wat betreft het visioen van de avond en de morgen, wat gezegd is, dat is de waarheid. En u, houd het visioen geheim, want er komen *nog* vele dagen *vóór het gebeuren zal*.

27 Ik, Daniël, kon niet meer en was *enige* dagen ziek. Daarna stond ik op en deed ik *weer mijn* werk voor de koning. Ik was verbijsterd over het visioen, maar niemand merkte het.